

246

U S T A W A

z dnia 17 czerwca 1948 r.

o odpowiedzialności i trybie postępowania w sprawach szkód w majątku wojskowym.

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Ustalanie i dochodzenie roszczeń Skarbu Państwa z tytułu szkód, powstałych w majątku wojskowym, następuje na zasadach i w trybie, określonym w niniejszej ustawie.

2. Do roszczeń, określonych w ust. 1, stosuje się przepisy kodeksu zobowiązań.

Art. 2. 1. Osobami wojskowymi w rozumieniu niniejszej ustawy są żołnierze, pozostający w czynnej służbie wojskowej.

2. Funkcjonariuszami cywilnymi w administracji wojskowej w rozumieniu niniejszej ustawy są:

- a) urzędnicy, pełniący służbę cywilną w jednostkach wojskowych,
- b) pracownicy cywilni, zatrudnieni na podstawie umowy w jednostkach wojskowych.

Art. 3. Majątkiem wojskowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest majątek Skarbu Państwa albo osób trzecich, znajdujących się w użytkowaniu, pod zarządem lub w przechowaniu władz wojskowych.

Art. 4. Osoba, odpowiedzialna za szkodę wyrządzoną w majątku, określonym w art. 3, wolna jest od odpowiedzialności wobec osób trzecich do wysokości odszkodowania, przyznanego Skarbowi Państwa.

R o z d z i a ł II.

Tryb postępowania.

Art. 5. 1. W przypadku powstania szkody w majątku wojskowym władza wojskowa przeprowadza dochodzenie administracyjne.

2. Zadaniem dochodzenia administracyjnego jest ustalenie przyczyny powstania szkody, jej wysokości, osoby odpowiedzialnej za szkodę, podstaw odpowiedzialności tej osoby oraz ujawnienie jej majątku, z którego szkoda może być pokryta.

3. Władza wojskowa może w toku dochodzenia administracyjnego wzywać osoby, które uważa za odpowiedzialne za szkodę, świadków i biegłych do stawienia i złożenia wyjaśnień, zeznań lub opinii na zasadach i pod rygorem, przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 6. 1. Władza wojskowa może wydać zarządzenie o zabezpieczeniu roszczenia Skarbu Państwa na majątku osoby wojskowej lub funkcjonariusza cywilnego w administracji wojskowej,

gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem utraty za-
spokożenia.

2. Zarządzenie o zabezpieczeniu, zaopatrzone klauzulą wykonalności przez władzę wojskową, jest tytułem wykonawczym do zabezpieczenia roszczenia Skarbu Państwa w trybie egzekucji administracyjnej.

Art. 7. Jeżeli w dochodzeniu administracyjnym ustalono, że szkoda w majątku wojskowym powstała z winy osoby wojskowej lub funkcjonariusza cywilnego w administracji wojskowej i w czasie trwania stosunku służbowego lub stosunku pracy, władza wojskowa wydaje zarządzenie o wynagrodzeniu szkody, chociażby w chwili wydania zarządzenia stosunek ten nie istniał.

Art. 8. 1. Zarządzenie o wynagrodzeniu szkody winno zawierać uzasadnienie i pouczenie co do odwołania.

2. Od zarządzenia tego przysługuje osobie, której ono dotyczy, odwołanie w ciągu 14 dni od jego doręczenia.

3. Zarządzenie wojskowej władzy odwoławczej jest ostateczne w toku postępowania administracyjnego.

Art. 9. 1. Osoba wojskowa lub funkcjonariusz cywilny w administracji wojskowej może — w terminie miesięcznym od dnia doręczenia ostatecznego zarządzenia o wynagrodzeniu szkody — wystąpić na drogę sądową przeciw Skarbowi Państwa z powództwem o ustalenie, czy roszczenie Skarbu Państwa istnieje w całości lub w części. W sporze tym obowiązek udowodnienia istnienia winy i szkody ciąży na Skarbie Państwa.

2. Wniesienie powództwa, przewidzianego w ust. 1, nie wstrzymuje wykonania zarządzenia o wynagrodzeniu szkody.

Art. 10. Ostateczne zarządzenie o wynagrodzeniu szkody, zaopatrzone klauzulą wykonalności przez władzę wojskową, jest tytułem wykonawczym do dokonywania potrąceń z uposażenia i z zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych i funkcjonariuszów cywilnych w administracji wojskowej na zasadach i w trybie określonym w osobnych przepisach oraz do wszczęcia egzekucji z innego majątku tych osób w trybie egzekucji administracyjnej.

Art. 11. 1. Władza wojskowa zarządza skierowanie sprawy o wynagrodzenie szkody na drogę procesu cywilnego w przypadkach:

- a) gdy odpowiedzialność za szkodę ponosi osoba, nie będąca w chwili wyrządzenia szkody osobą wojskową ani funkcjonariuszem

szem cywilnym w administracji wojskowej,
b) gdy osoba wojskowa lub funkcjonariusz cywilny w administracji wojskowej ponosi odpowiedzialność za szkodę bez względu na swą winę.

2. Władza wojskowa może w innych przypadkach niż wymienione w ust. 1 odstąpić od wydania zarządzenia o wynagrodzeniu szkody i zarządzić skierowanie sprawy na drogę procesu cywilnego, jeżeli uzna to w danych okolicznościach za celowe.

Art. 12. 1. W przypadkach, gdy nie ma warunków do wydania zarządzenia o wynagrodzeniu szkody ani do skierowania sprawy na drogę procesu cywilnego, władza wojskowa wydaje zarządzenie o umorzeniu postępowania.

2. Władza wojskowa może również wydać zarządzenie o umorzeniu postępowania w przypadkach:

- a) gdy roszczenie jest oczywiście nieściągalne,
- b) gdy koszty związane z dochodzeniem roszczenia przewyższają jego wartość,
- c) gdy wysokość szkody nie przewyższa sumy 500 zł.

3. Minister Obrony Narodowej może w porozumieniu z Ministrem Skarbu obniżyć lub podwyższyć wysokość sumy, określonej w ust. 2 lit. c).

4. Władza wojskowa może podjąć postępowanie, umorzone w myśl ust. 1 i 2.

Art. 13. Każda czynność władzy wojskowej, podjęta w trybie postępowania, unormowanego niniejszą ustawą, przerywa bieg przedawnienia wierzytelności Skarbu Państwa.

Art. 14. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio do roszczeń Skarbu Państwa o zwrot nienależnego świadczenia, otrzymanego z majątku wojskowego.

2. Do zwrotu nienależnego świadczenia nie stosuje się przepisu art. 127 kodeksu zobowiązań.

Art. 15. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości i Skarbu określi w drodze rozporządzenia właściwość władz wojskowych i szczegółowy tryb postępowania w sprawach, unormowanych w niniejszej ustawie.

R o z d z i a ł III.

Przepisy końcowe.

Art. 16. Stosowanie przepisów niniejszej ustawy nie wyłącza odpowiedzialności osób, wymie-

nionych w art. 2, w trybie karnym, dyscyplinarnym lub honorowym.

Art. 17. Przepisów niniejszej ustawy nie stosuje się do szkód, powstałych w czasie wojny w związku z działaniami wojennymi.

Art. 18. Przepisów niniejszej ustawy nie stosuje się do osób, zmobilizowanych na podstawie art. 2 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 4 listopada 1944 r. o militaryzacji Polskich Kolei Państwowych (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 55).

Art. 19. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio do żołnierzy, urzędników i pracowników cywilnych, pozostających w służbie bezpieczeństwa publicznego.

2. Uprawnienia Ministra Obrony Narodowej, przewidziane w niniejszej ustawie, przysługują w zakresie służby bezpieczeństwa publicznego Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 20. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą przepisy art. 13, 14 i 15 ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 58, poz. 439).

Art. 21. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego, każdemu w jego zakresie działania, w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu.

Art. 22. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Leon Chajn*

Minister Skarbu:

w z. *Wincenty Jastrzębski*